

ΠΑΝΔΗΜΙΑ COVID-19

**ΟΔΗΓΙΕΣ – ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ
ΥΠΟ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ**

**Α) ΒΕΒΑΙΟΣ ΥΨΗΛΟΤΕΡΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ – Ιδιαίτερη προσοχή και λήψη
αυστηρών μέτρων πρόληψης – άμεση επικοινωνία με θεράποντα
ιατρό σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων ύποπτων για Covid-19**

Σε περίπτωση ασθενούς με λήψη:

- α) Κορτιζόνης πάνω από 20mg/24h για το δερματικό νόσημά του για πάνω από 4 εβδομάδες ή συνδυασμό κορτιζόνης πάνω από 5mg/24h, για πάνω από 4 εβδομάδες **ΚΑΙ** ενός τουλάχιστον ανοσοκατασταλτικού φαρμάκου ή βιολογικού/μονοκλωνικού παράγοντα (εκτός ινφλιξιμάμπης).
- β) Συνδυασμού οποιωνδήποτε **ΔΥΟ** παραγόντων: ανοσοκατασταλτικά (AZA, CyA, MTX, Μυκοφαινολάτη), βιολογικοί/μονοκλωνικά (εκτός ινφλιξιμάμπης).
- γ) Κυκλοφωσφαμίδης
- δ) Rituximab ή Ινφλιξιμάμπης με κύρια ένδειξη **Δερματολογική.**

**Β) ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ – ΑΥΞΗΜΕΝΗ ΕΠΑΓΡΥΠΝΗΣΗ ΜΟΝΟΝ
ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ - ΗΛΙΚΙΑ > 60 ετών και
ΣΥΝ-ΝΟΣΗΡΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ)**

**Σε περίπτωση καλά ρυθμιζόμενου ασθενή χωρίς συν-νοσηρότητες
με λήψη:**

α) ΕΝΟΣ παράγοντα από του στόματος (ανοσοκατασταλτικό, βιολογικό/μονοκλωνικό ή νέο).

β) ΕΝΟΣ βιολογικού/μονοκλωνικού (εκτός ινφλιξιμάμπης) **ΚΑΙ** MTX σε συνήθη δόση.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
2019-2021

Γ) ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΠΟΥ ΙΣΧΥΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΟΔΥ

Δ. ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ
Πρόεδρος

χωρίς ανάγκη διακοπής της θεραπείας

Γ. ΚΟΝΤΟΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
Αντιπρόεδρος

Σε περίπτωση ασθενούς που λαμβάνει:

Ι. ΜΠΑΡΚΗΣ
Γεν. Γραμματέας

- Τοπικές κρέμες κορτιζόνης
- Hydroxychloroquine

Δ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
Ταμίας

- Ασιτρετίνη
- Αλιτρετινοΐνη

Δ. ΣΓΟΥΡΟΣ
Ειδ. Γραμματέας

- Ισοτρετινοΐνη
- Δαψόνη

Χ. ΖΩΓΡΑΦΑΚΗΣ
Μέλος

- Κολχικίνη

Ν. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ ***Τι κάνω σε περίπτωση ασθενών σε χρόνια θεραπεία με Ισοτρετινοΐνη:**
Μέλος

Π. ΚΩΣΤΑΚΗΣ
Μέλος

Η ισοτρετινοΐνη δεν αποτελεί ανοσοκατασταλτικό παράγοντα. Παρά το ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις αν η θεραπεία επηρεάζει την εξέλιξη της λοίμωξης Covid-19, η σύσταση συνέχισης της θεραπείας υπό παρακολούθηση των ασθενών από τον θεράποντα ιατρό παραμένει. Συστήνεται επίσης η αναβολή των εργαστηριακών εξετάσεων παρακολούθησης, εκτός αν συντρέχουν κλινικοί λόγοι.

Π.Γ.ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Μέλος

*Τι κάνω σε περίπτωση ασθενούς με χρόνια κνίδωση;

Δεν υπάρχουν ενδείξεις για διακοπή της omalizumab ή αντιισταμινικών σε ασθενείς με άσθμα ή κνίδωση.

Οι παραπάνω απόψεις στηρίζονται σε περιορισμένα βιβλιογραφικά δεδομένα και είναι πιθανόν να τροποποιηθούν.

Πηγές 2020: British Association of Dermatology,
Deutsche Dermatologische Gesellschaft, Société Française de Dermatologie,
American Academy of Dermatology

Σε κάθε περίπτωση, δεν συνιστάται διακοπή της θεραπείας από τον ίδιο τον ασθενή, χωρίς οδηγία από τον θεράποντα ιατρό του.